

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 6C/206/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8513206366
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Judita Dubjelová
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2016:8513206366.1

Rozhodnutie

Okresný súd Stará Ľubovňa samosudkyňou JUDr. Juditou Dubjelovou v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, pr. zast. advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421 proti odporcovi: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, IČO: 00 166 073 v konaní o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy vo výške 1 936,39 eur takto

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a** .
Odporcovi súd **n e p r i z n á v a** náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom doručeným Okresnému súdu Vranov nad Topľou dňa 27.9.2012 sa navrhovateľ domáhal, aby súd zaviazal odporcu na zaplatenie náhrady majetkovej škody vo výške 1 613,66,- eur a nemajetkovej ujmy vo výške 322,73 eur.

Návrh odôvodnil tým, že navrhovateľ je právnickou osobou, ktorá vykonáva na základe registrácie podnikateľskú činnosť v oblasti poskytovania krátkodobých úverov a ako oprávnený subjekt (veriteľ zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX, kde dlžníkom je I. R., nar. XX.X.XXXX), navrhol písomným podaním súdnemu exekútorovi vykonať exekúciu na pohľadávku, ktorá vznikla neplnením záväzku zo zmluvy o úvere. Súdny exekútor predložil návrh navrhovateľa na vykonanie exekúcie spolu s exekučným titulom Okresnému súdu Vranov nad Topľou a požiadal ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Exekučný súd žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie prijal na ďalšie konanie, čím došlo k zákonnému založeniu povinnosti zaoberať sa touto žiadosťou a rozhodnúť o nej v zákonom stanovenej dobe. Podľa navrhovateľa v exekučnom konaní je založená povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie do 15 dní od doručenia tejto žiadosti, ak exekučným titulom je vykonateľné rozhodnutie rozhodcovského súdu. Exekučný súd rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie až dňa 13.7.2011 (konanie sa začalo 3.2.2011), a to rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia.

K rozhodnutiu o žiadosti o udelenie poverenia teda došlo po uplynutí zákonom stanovenej lehoty (omeškanie viac ako 160 dní), a to napriek tomu, že prejednávaná vec nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný na posúdenie a rozhodnutie. Navrhovateľ ďalej uviedol, že v predmetnom prípade neexistovala a neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými prietrahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o udelení poverenia na vykonanie exekúcie pristúpil až po veľmi dlhej dobe.

Z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu si navrhovateľ uplatnil náhradu majetkovej škody, ako aj nemajetkovej ujmy v peniazoch. Majetkovú škodu vo výške 1 613,66 eur predstavuje náhrada istiny s príslušenstvom, ktorá viac nemôže byť priznaná právoplatným rozhodnutím

všeobecného súdu v občianskom súdnom konaní vedenom proti dlžníkovi zo záväzkového zmluvného vzťahu založeného Zmluvou o úvere č. XXXXXXXXX.

Navrhovateľ si zároveň uplatnil aj náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a práva na prejednanie veci v primeranom čase zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Nesprávny úradný postup exekučného súdu je podľa názoru navrhovateľa dôsledkom jeho nesústreďenej činnosti takej intenzity, ktorá má za následok zbytočné prieťahy v konaní spojené so zásahom do výkonu majetkových práv navrhovateľa, pričom márnym plynutím času boli reálne ohrozené legitímne očakávania navrhovateľa, že dôjde k vymoženiu pohľadávky a tiež došlo k vyvolaniu rizika zániku povinného, rizika zmarenia účelu konania pre stratu kontaktu s povinným a rizika insolvenčnej povinného. Navrhovateľ zdôraznil, že v prípade včasného rozhodnutia exekučného súdu mohol efektívne a účinne uskutočniť rad iných krokov smerujúcich k zabezpečeniu vymožitelnosti pohľadávky a príslušenstva, pretože by vedel, že žiadosť o udelenie poverenia bola zamietnutá. Navrhovateľ si uplatnil ako primeranú náhradu nemajetkovej ujmy za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie politického plánovania a rozhodovania, porušenie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní, že nastane v zákonom čase stav predpokladaný zákonom, stratu dôvery v právo a v spravodlivé riešenie veci a zamedzenie vymoženiu pohľadávky cestou exekúcie (spôsobené v priamej príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom exekučného súdu) sumu 322,73 eur, t. j. 20% z uplatňovanej istiny s príslušenstvom (hodnoty majetkového práva postihnutého procesnou deformáciou).

Navrhovateľ tiež uviedol, že v zmysle zákonného postupu písomne požiadal odporcu o predbežné prerokovanie jeho nároku na náhradu škody podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., odporca na jeho žiadosť pozitívne nereagoval.

Okresný súd Vranov nad Topľou uznesením č.k. 4C/312/2012-7 zo dňa 8.10.2012 spojil veci vedené pod sp. zn. 4C/312/2012, 4C/313/2012, 4C/314/2012, 4C/315/2012, 4C/317/2012, 4C/318/2012, 4C/319/2012, 4C/320/2012, 4C/321/2012, 4C/322/2012 na spoločné konanie s tým, že tieto veci sa budú ďalej viesť pod sp. zn. 4C/312/2012.

Uznesením sp. zn. 5NcC/52/2012 zo dňa 18.10.2012 Krajský súd v Prešove vylúčil sudcov Okresného súdu Vranov nad Topľou z prejednávania a rozhodovania vo veci a vec prikázal tunajšiemu súdu.

Uznesením č.k. 6C/347/2012-38 zo dňa 29.10.2013 Okresný súd Stará Ľubovňa vylúčil z konania sp. zn. 6C/347/2012 veci spojené uznesením Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 4C/312/2012-7 zo dňa 8.10.2012 a pôvodne vedené pod sp. zn. 4C/312/2012, 4C/313/2012, 4C/314/2012, 4C/315/2012, 4C/317/2012, 4C/318/2012, 4C/319/2012, 4C/320/2012, 4C/321/2012, 4C/322/2012 na samostatné konanie.

Súd poučil účastníkov konania o ich procesných právach a povinnostiach, odporcovi doručil návrh na začatie konania, vyzval ho, aby sa k predmetu sporu písomne vyjadril v lehote 15 dní a v prípade, že uplatnený nárok v celom rozsahu neuznáva, aby vo vyjadrení uviedol rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu a pripojil listiny, na ktoré sa odvoláva a označil dôkazy na preukázanie svojich tvrdení.

Odporca v písomnom vyjadrení zo dňa 6.5.2013 s návrhom nesúhlasil. Konštatoval, že podanie navrhovateľa je potrebné vyhodnotiť za zmaťochné z dôvodu absentujúcich relevantných údajov a k návrhu nepripojených relevantných dôkazov, na ktoré poukazoval. Navrhovateľ odkázal najmä na exekučný spis, čím v skutočnosti preniesol dôkaznú povinnosť na súd napriek tomu, že dôkazné bremeno je na navrhovateľovi. Odporca navrhol konajúcejmu súdu aplikáciu ustanovenia § 43 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku uvádzajúc, že nie je jasný ani titul nároku na náhradu škody. Z návrhu nie je zrejmé, z akého dôvodu sa domáha náhrady škody, či z dôvodu nesprávneho úradného postupu, teda z dôvodu prieťahov alebo z dôvodu nerozhodnutia v zákonom stanovenej lehote. Čo sa týka uvádzaných prieťahov v konaní, navrhovateľ neuviedol kroky, ktoré podnikol na ich odstránenie. Odporca tiež uviedol, že posudzovať prieťahy v konaní má právomoc iba predseda súdu alebo Ústavný

súd SR. Žiadosť navrhovateľa o informáciu o stave konania nemožno podľa odporcu považovať za riadny prostriedok, ktorý by smeroval k zabráneniu tvrdených prietahov a k ich účinnému odstráneniu a ani neuviedol, či využil možnosť podania sťažnosti na zbytočné prietahy v príslušnom konaní predsedovi okresného súdu alebo možnosť podania ústavnej sťažnosti. Odporca poukázal na to, že dňa 23.04.2012 mu boli doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Vzhľadom na skutočnosť, že už v mesiaci september 2012 bola súdu doručená predmetná žaloba, je zrejmé, že navrhovateľ ju nepodal po uplynutí 6-mesačnej lehoty v zmysle zákona, ale skôr. Preto ide o predčasne uplatnený nárok na súde. Navrhovateľ neposkytol žiadnu súčinnosť pri predbežnom prerokovaní podaných žiadostí a tým zmaril akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody na príslušnom orgáne.

K uplatnenému nároku odporca uviedol, že pre vznik zodpovednosti štátu musia byť v zmysle zák. č. 514/2003 Z.z. splnené tri podmienky - 1. existencia nezákonného rozhodnutia, resp. nesprávneho úradného postupu, 2. vznik škody a 3. príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou, pričom tieto podmienky musia byť splnené súčasne.

K nesprávne úradnému postupu odporca uviedol, že prax ukázala už dávnejšie, že lehota na poverenie exekútora je výraznou prekážkou toho, aby mohli sudy objektívne posúdiť zákonnosť exekúcie, ak exekučným titulom je notárska zápisnica alebo rozhodcovský rozsudok. Zároveň v tejto súvislosti zdôraznil skutočnosť, že z § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva, že lehota 15 dní sa nevzťahuje na vydanie rozhodnutia v podobe zamietnutia žiadosti o vydanie poverenia, ale 15. dňová lehota sa týka prípadu, keď súd poverí exekútora vykonaním exekúcie na základe exekučného titulu. Ak ho súd nepoverí vykonaním exekúcie, 15. dňová lehota neplatí a logicky nie je možné predpokladať, že by bol zámer zákonodarcu určiť v takomto prípade 15. dňovú lehotu, keďže ide o zložitý proces posudzovania žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu. Podľa odporcu samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty, neznamená automaticky prietahy v konaní. Zo skutkových okolností, ktoré sa týkajú rozhodovania o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, je zrejmé, že skúmanie vykonateľnosti rozhodcovských rozsudkov si vyžaduje osobitnú právnu úvahu najmä s ohľadom na to, že tieto sa týkajú právnych vzťahov podliehajúcich režimu spotrebiteľských zmlúv.

K prietahom v konaní odporca poukázal na ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., v zmysle ktorého pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo zbytočných prietahov v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré spočíva v prietahoch v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd SR konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, pričom uviedol, že navrhovateľ nepreukázal, že by v danej veci takýmto spôsobom bolo konštatované porušenie práva navrhovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Podľa názoru odporcu skutočnosť, či v konkrétnom prípade bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, je kompetentný preskúmať jedine Ústavný súd SR.

Ďalej odporca uviedol, že navrhovateľ nepreukázal ani vznik, ani výšku škody. Podľa odporcu v majetkovoprávných vzťahoch fyzických a právnických osôb štát nemôže byť univerzálnym ani singulárnym sukcesorom preberajúcim zodpovednosť za vzájomné záväzky týchto osôb, pokiaľ je možné uspokojenie týchto záväzkov dosiahnuť iným spôsobom.

K nemajetkovej ujme poznamenal, že vznik nemajetkovej ujmy u právnických osôb a fyzických osôb je odlišný. Pocity členov riadiacich orgánov spoločnosti v podobe „frustrácie, neistoty a nedôvery“ sú irelevantné v predmetnom konaní, keďže si náhradu škody a nemajetkovej ujmy uplatňuje spoločnosť ako právnická osoba. Samotná judikatúra poukazuje na tento aspekt v rozsudku Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30Cdo 675/2011, kde je uvedené, že odškodnenie právnickej osoby za nemajetkovú ujmu spôsobenú prípadnými prietahmi v konaní nie je možné vzťahovať na fyzické osoby, ktoré sa na činnosti právnickej osoby nejakým spôsobom zúčastňujú, lebo im ujma nevzniká priamo. Požadovaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 20 % z istiny a príslušenstva nie je podložená akýmikoľvek reálnymi skutočnosťami, či rozumnou úvahou. Odporca považoval za krajne nesprávny spôsob určenia náhrady

nemajetkovej ujmy percentuálnou čiastkou z tvrdenej skutočnej škody. Zároveň navrhovateľ opomína, že pri uplatňovaní nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je potrebné preukázať, že konštatovanie porušenia práva nie je dostačujúcim zadosťučinením. Uvedené z podaného návrhu nevyplýva a z toho dôvodu odporca nemá za preukázaný tak vznik nemajetkovej ujmy, ako ani to, že by sa mala poskytovať jej náhrada v peniazoch.

Odporca tiež poukázal na skutočnosť, že vzhľadom na praktiky navrhovateľa, ktoré sú verejnosťou, špecializovanými organizáciami na ochranu spotrebiteľov i napríklad Európskou komisiou, Generálnym riaditeľstvom pre spravodlivosť vnímané negatívne, súdy musia obzvlášť opatrne zvažovať rozhodovanie o návrhoch navrhovateľa, keďže v prípade navrhovateľa nastáva zvýšené riziko ohrozenia alebo porušenia práva spotrebiteľa. Výšku nemajetkovej ujmy je potrebné posudzovať podľa § 17 ods. 3 zákona 514/2003 Z. z. po zohľadnení osoby poškodeného, vnímania jeho doterajšieho pôsobenia, minimálnej závažnosti prípadnej ujmy a následky, ktoré navrhovateľovi mohol namietaný nesprávny úradný postup spôsobiť.

Návrh navrhol tiež zamietnuť s odôvodnením, že vychádzajúc zo základnej charakteristiky príčinnej súvislosti ako priameho a bezprostredného vzťahu príčiny a následku, nemožno tvrdiť, že navrhovateľovi vznikla škoda postupom exekučného súdu. Stav, v ktorom sa navrhovateľ ocitol, si podľa odporcu zavinil sám, a to spôsobom vykonávania podnikateľskej činnosti, pasivitou pri obhajovaní svojich práv, a najmä je už v súčasnosti zrejmé, že navrhovateľ si uplatňuje ničím neodôvodnené a ničím nepreukázané čiastky, či už v podobe majetkovej škody alebo nemajetkovej ujmy.

Hoci navrhovateľ zastúpený právnym zástupcom bol uznesením č.k. 6C/347/2012-15 zo dňa 27.3.2013, ktoré prevzal dňa 8.4.2013, poučený o jeho procesných právach a povinnostiach, okrem iného aj podľa ust. § 120 ods. 4 O.s.p., súd ho výzvou zo dňa 3.9.2013, ktorú si prevzal dňa 5.9.2013, opakovane vyzval, aby súdu oznámil spisové značky jednotlivých exekučných konaní, doplnil dátumy doručenia ním uvádzaných podaní na súd a predložil ich fotokópie, predložil súdu fotokópiu rozhodnutia súdu, od ktorého odvodzuje nezákonný úradný postup súdu, uviedol a preukázal, kedy sa dozvedel o vzniku škody, preukázal výšku skutočnej škody a zaujal právne stanovisko k tvrdeniam uvádzaným vo vyjadrení odporcu. Právny zástupca navrhovateľa na výzvu súdu nereagoval.

Súd sa oboznámil s obsahom vyjadrenia právneho zástupcu navrhovateľa zo dňa 22.4.2013 a vyjadrenia odporcu zo dňa 6.5.2013 a vykonal dokazovanie kópiou exekučného spisu Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 3Er/175/2011, najmä žiadosťou o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrhom na vykonanie exekúcie, uznesením Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 3Er/175/2011-10 zo dňa 13.6.2011, uznesením Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 3Er/175/2011-19 zo dňa 21.9.2011, oboznámil sa s ostatným spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

Exekučné konanie vedené na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 3Er/175/2011 sa začalo dňa 3.2.2011, kedy navrhovateľ ako oprávnený spísal pred súdnym exekútorovi JUDr. Rudolfom Krutým, Exekútorský úrad Bratislava návrh na vykonanie exekúcie. Dňa 21.2.2011 doručil súdny exekútor Okresnému súdu Vranov nad Topľou žiadosť o udelenie poverenia spolu s návrhom na vykonanie exekúcie a exekučným titulom - rozhodcovským rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská, a.s., sp. zn. SR 12690/10. Okresný súd Vranov nad Topľou žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením č. k. 3Er/175/2011-10 zo dňa 13.6.2011 zamietol. Okresný súd Vranov nad Topľou teda rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na 113. deň odo dňa jej doručenia súdu.

Na základe uvedeného skutkového stavu súd právne uzatvára:

Podľa čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

Podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa § 3 ods. 1 zákona 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci

- a) nezákonným rozhodnutím,
- b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
- c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo
- d) nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 514/2003 Z.z. účinného do 31.12.2012 (teda v čase podania návrhu na začatie konania), vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak

1. škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní a ak tento zákon neustanovuje inak,
2. škodu spôsobil notár pri výkone verejnej moci,
3. škodu spôsobil súdny exekútor pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) zákona 514/2003 Z.z., vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak

1. škoda vznikla v dôsledku rozhodnutia vydaného súdom alebo ak škoda bola spôsobená nesprávnym úradným postupom súdu,
2. škodu spôsobil notár pri výkone verejnej moci,
3. škodu spôsobil súdny exekútor pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu.

Podľa § 9 ods. 1, ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2012 (teda v čase podania návrhu na začatie konania), štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinností orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehoty, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 9 ods. 4 zákona 514/2003 Z.z., právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 zákona 514/2003 Z.z., nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 1, ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2012 (teda v čase podania návrhu na začatie konania), ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Každý je povinný bez zbytočného odkladu na požiadanie príslušného orgánu, ktorý koná v mene štátu, písomne oznámiť skutočnosti, ktoré majú význam pre predbežné prerokovanie nároku.

Podľa § 17 ods. 1 zákona 514/2003 Z.z., uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 zákona 514/2003 Z.z., v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 17 ods. 3 zákona 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 19 ods. 1 zákona 514/2003 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2012, právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plyní premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia.

Podľa § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení účinnom do 31.5.2011, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d) zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade notárskych zápisníc, ktoré obsahujú právny záväzok a v ktorých je vyznačená oprávnená osoba a povinná osoba, právny dôvod, predmet a čas plnenia, ak povinná osoba v notárskej zápisnici s vykonateľnosťou súhlasila a vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských súdov a rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených.

Navrhovateľ sa v predmetnom konaní domáhal náhrady škody a nemajetkovej ujmy v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Vranov nad Topľou v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 3Er/175/2011.

Súd po vykonanom dokazovaní a po zhodnotení dôkazov jednotlivo a vo vzájomnej súvislosti dospel k záveru, že návrh navrhovateľa nie je dôvodný.

Pokiaľ ide o odporcom namietané nedostatky návrhu na začatie konania, súd konštatuje, že návrh navrhovateľa na začatie konania má všetky náležitosti v zmysle § 79 ods. 1 O.s.p., z petitu - navrhovaného výroku súdu je zrejmé, čoho sa navrhovateľ domáha, i keď súd súhlasí s argumentáciou odporcu, že navrhovateľ by mal jasným spôsobom identifikovať exekučné konanie, v ktorom mu mala byť spôsobená škoda, o to zvlášť, že v namietanom exekučnom konaní bol účastníkom konania.

V prvom rade súd preskúmal odôvodnenosť odporcom vznesenej námietky premlčania a dospel k záveru, že právo navrhovateľa domáhať sa náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom v tomto prípade nie je premlčané. V exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 3Er/175/2011 bola žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie doručená dňa 21.2.2011, teda až po dni 23.04.2009, z ktorého vychádzal odporca ako hraničného dňa, nakoľko tento predstavuje tri roky pred dňom, kedy mu boli doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku.

V zmysle § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom. Navrhovateľ v prejednávanej veci len tvrdil, že v každej veci podal žiadosť o predbežné prerokovanie nároku, na ktorú odporca nereagoval pozitívne. Z vyjadrenia odporcu vyplýva, že prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo strany navrhovateľa boli doručené dňa 23.4.2012. Návrh bol doručený súdu dňa 27.09.2012, t.j. predčasne, pred uplynutím 6-mesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku. Ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody do 6 mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať

nároku na súde. Ak tak urobí skôr, ide o predčasne podanú žalobu, čo predstavuje dôvod na zamietnutie žaloby z dôvodu predčasnosti. Do podania návrhu na začatie konania na súd 6 mesačná lehota neuplynula, preto súd návrh na začatie konania považoval za predčasne podaný.

Podľa právnej úpravy sa za nesprávny úradný postup považuje porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických a právnických osôb. Právo na náhradu škody má len ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda. Vo všeobecnosti v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. musia byť pre naplnenie zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci splnené všeobecné podmienky, a to nezákonné rozhodnutie, resp. nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Navrhovateľ nepreukázal splnenie všetkých predpokladov zodpovednostného právneho vzťahu.

V predmetnej veci vidí navrhovateľ nesprávny úradný postup Okresného súdu Vranov nad Topľou v tom, že o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie rozhodol oneskorene, keď súd bol bezdôvodne nečinný podľa navrhovateľa viac ako 160 dní.

Z exekučného spisu však vyplýva, že žiadosť o udelenie poverenia bola doručená súdu dňa 21.2.2011 a súd o nej rozhodol dňa 13.6.2011, teda na 113. deň po jej doručení.

Súd mal v konaní preukázané, že navrhovateľ nepodal v predmetnom exekučnom konaní sťažnosť na prietahy v konaní a ani jedna z ním uvádzaných žiadostí o stave konania nebola súdu doručená v čase od doručenia žiadosti o udelenie poverenia do rozhodnutia súdu o nej. Otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, je kompetentný preskúmať len Ústavný súd SR, ktorý ju preskúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä z pohľadu troch základných kritérií: zložitost' veci, správanie účastníka a postup súdu. Súdné a tým i exekučné konanie nie je kompetentný preskúmať súd v konaní o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z., ale len Ústavný súd SR na podklade ústavnej sťažnosti, resp. predseda súdu na podklade sťažnosti na prietahy. I keď súd v predmetnom konaní vzhľadom na tvrdený okamih spôsobenia škody postupuje podľa znenia zákona č. 514/2003 Z.z., účinného do 31.12.2012, zastáva názor, že v zmysle § 9 ods. 1 tohto zákona, je dôležité pri skúmaní existencie nesprávneho úradného postupu a porušenia povinnosti urobiť určitý úkon v ustanovenej lehote, pri skúmaní nečinnosti orgánu verejnej moci a skúmaní zbytočných prietahov v konaní alebo iného zásahu vychádzať z vyššie uvedených záverov, pretože i samotná súdna prax v tejto oblasti vyvolala potrebu uviesť výslovne do právnej úpravy možnosť vychádzať v takýchto konaniach o náhradu škody len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy v konaní, prípadne žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy a pod. (viď znenie § 9 citovaného zákona účinného od 1.1.2013). Uvedené je dôležité nielen z pohľadu kompetencie príslušného orgánu posudzovať prietahy v konaní, resp. porušenia ústavného práva, ale i z pohľadu splnenia si všeobecnej preventívnej povinnosti podľa § 415 Občianskeho zákonníka, keďže si navrhovateľ nepočínal tak, aby nedošlo ku škode na majetku. I keď predmetom konania o nárokoch navrhovateľa je skúmanie nesprávneho úradného postupu súdu a s tým vzniknutej majetkovej škody alebo nemajetkovej ujmy, súd považuje za správne poukázať i na rozhodnutia Ústavného súdu SR, pretože v konaniach pred ústavným súdom, kde sa posudzuje porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, sa v podstate skúmajú a vyhodnocujú tie isté okolnosti, ako je zákonná lehota na rozhodnutie, ostatné okolnosti prípadu, úkony súdu, úkony účastníka konania, zložitost' veci a podobne. Súd má za to, že nemožno všeobecne rozhodnutie súdu po zákonom stanovenej lehote posudzovať bez ďalšieho za nesprávny úradný postup súdu. Osobitne v exekučných konaniach pri posudzovaní návrhov na vykonanie exekúcie na podklade exekučných titulov rozhodcovských rozsudkov a notárskych zápisníc sa javí 15. dňová lehota na vydanie poverenia výraznou prekážkou pre objektívne posúdenie zákonnosti exekúcie. Navyiac zo samotnej dikcie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, účinného ku dňu podania žiadosti o vydanie poverenia, vyplýva, že lehota 15 dní sa nevzťahuje na vydanie rozhodnutia v prípade, ak exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok.

Čo sa týka druhého predpokladu zodpovednosti štátu za škodu, a to existencie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, súd sa stotožnil s argumentáciou odporcu a dospel k záveru, že navrhovateľ ich v konaní nepreukázal. Súd mal za to, že aj v prípade, že by existovala možnosť vzniku škody, je možné nahradiť iba skutočnú škodu a ušlý zisk, ktorých vznik je povinný navrhovateľ preukázať. Navrhovateľ

v prvom rade nepreukázal existenciu dlžníka ako úplný základ pre preukázanie toho, čoho sa domáha. Ďalej nepreukázal existenciu právoplatného rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia a ani nevymožiteľnosť pohľadávky. Vo vzťahu k tvrdeniu navrhovateľa, že rozhodnutie v podobe žiadosti o udelenie poverenia spôsobuje nevymožiteľnosť pohľadávky, súd poznamenáva, že rozhodnutie o zamietnutí iba preukázalo nespôsobilosť konkrétneho rozhodcovského rozsudku byť exekučným titulom. Nulitný rozhodcovský rozsudok nepredstavuje prekážku res iudicata pre uplatnenie nároku navrhovateľa na súde. Navrhovateľ mal možnosť získať iný exekučný titul, a to napr. podaním návrhu na začatie konania, resp. platobným rozkazom, čo nevykonal a svojou nečinnosťou sám prispel k postaveniu, ktoré v návrhu namieta.

Navrhovateľ sa tiež domáhal náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože mal za to, že samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej dobe nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom a ak nie je možné túto ujmu uspokojiť inak. Z uvedeného vyplýva, že nedodržanie zákonnej lehoty automaticky nezakladá nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Aj tu platí povinnosť preukázania nemajetkovej ujmy, pretože okolnosť nedodržania zákonnej lehoty, bez osvedčenia skutočností preukazujúcich dopad nesprávneho úradného postupu, jeho vplyvu, následkov na navrhovateľa v rôznych oblastiach pôsobenia, nemá za následok automatický vznik nároku na nemajetkovú ujmu. Konanie o náhradu škody a nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z. z. je totiž súdnym konaním, v ktorom platí zásada kontradiktórnosti a unesenia dôkazného bremena účastníkom konania. Predpokladom na uplatnenie nemajetkovej ujmy v súlade s § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. je preukázanie následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. Navrhovateľ uviedol, že nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy a spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať. Navrhovateľ však svoje tvrdenia nekonkretizoval a ničím nepreukázal. Náhradu nemajetkovej ujmy však nemožno priznať iba na základe abstraktných tvrdení účastníka, ktoré nie sú preukázané a konkretizované, napríklad minimálne špecifikovaním, aké podnikateľské postupy a aktivity boli postupom súdu ovplyvnené. Nemajetková ujma nezávisí automaticky len od konštatovania nedodržania zákonnej lehoty, ale aj od okolností jednotlivého prípadu. Súd má za to, že rozhodnutie súdu na 113. deň od doručenia žiadosti o udelenie poverenia nemohlo spôsobiť navrhovateľovi neistotu alebo vznik akejkoľvek škody, či nemajetkovej ujmy. Odhliadnuc od skutočnosti, že navrhovateľ nepreukázal ani vznik skutočnej škody, ani nemajetkovej ujmy, je nepravdepodobné, že by za dobu omeškania s rozhodnutím o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie došlo k tak závažnej ujme, ako popisoval navrhovateľ a v dôsledku toho vznikol navrhovateľovi nárok na majetkovú škodu a na nemajetkovú ujmu.

Súd má tiež za to, že navrhovateľ nepreukázal ani splnenie tretieho predpokladu zodpovednosti štátu za škodu, keď nepreukázal existenciu priamej príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a uplatňovanou majetkovou škodou a nemajetkovou ujmu.

Navrhovateľ teda v konaní nepreukázal ani vznik majetkovej škody, ani vznik nemajetkovej ujmy na jeho strane, ani tú skutočnosť, že by zo strany exekučného súdu v exekučnom konaní išlo o nesprávny úradný postup spočívajúci v ním uvádzaných zbytočných priet'ahoch a napokon nepreukázal ani príčinnú súvislosť medzi prípadným nesprávnym úradným postupom exekučného súdu a prípadnou navrhovateľovi vzniknutou či už majetkovou škodou alebo nemajetkovou ujmu, teda nepreukázal v tomto konaní ani jednu z podmienok zakladajúcich v dotknutých prípadoch zodpovednosť odporcu za náhradu škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom podľa zákona č. 514/2003 Z.z., preto súd jeho návrh zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorého účastník, ktorý má úspech vo veci, má právo na náhradu trov konania. Odporca ako úspešný účastník konania má právo na náhradu trov konania a tento si aj náhradu trov konania uplatnil, ale nevyčísľil ich výšku a z obsahu spisu nevyplýva, aby mu nejaké trovy vznikli. Navrhovateľ ako neúspešný účastník nemá právo na náhradu trov konania v zmysle citovaného ust. § 142 ods. 1 O.s.p. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd rozhodol tak, že odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva do 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje.

1. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

2. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z.z.